

UKRAINIAN LABOR NEWS

Published semi-weekly by the Ukrainian Labor News Ass'n. 1001 Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man.

Subscription per year \$4.00 Telephone: St. John 1465.

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

Видане Товариством "Українських Робітничих Вістей" Передається на рік \$4.00

Адреса: UKRAINIAN LABOR NEWS 1001 Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

Непоміщені в газеті рукописи не звертає ся, хіба що дописувачі вказують на помилки та зазначають, що бажано звороту своїх рукописів на випадок їх непомищені та зазначити поштовою марку на її пересилку.

РЕАКЦІЯ ПІДНОСИТЬ ГОЛОВУ.

Минушого тижня телеграми з Європи доносили, що бувший австрійський імператор Карло робив повну спробу засісти на угорським королівським троні. Ся спроба йому не вдала ся і він, вставши поплонений військами Гогторго, находит ся тепер конфінований на Угорщині та очікує вирішення дальшої своєї судьби з рук альянтів.

Не одному се може видати ся дивним, що перебуваючий в Швейцарії Карло так ні з сего ні з того міг почати похід на Будапешт в цілі привернення для себе влади. Однак нічого дивного тут нема. Цяу та авантюру робив не Карло самий, але певні реакційні круги, що за гроші підготували її вже від довшого часу. Карло був тут лише лялькою, іграшкою в руках реакційної буржуазії. Про заходи комо переводена монархістичного перевороту на Угорщині писали європейські газети ще поперх місяця тому назад.

Недавня неудачна спроба привернути на Угорщині монархію не є відокремленим фактом. Та сама рука, що проводила монархістичною авантюрою Карла на Угорщині, робить приготування для привернення монархії також в Німеччині і в Росії та на Україні. Та рука находит ся в німецькій країю Баварії. Баварія є тепер центром монархістичного руху і всіх монархістичних заговорів. Там злучили ся під сильним знаменем німецької, російської, угорської та інших народницької монархії і спільно прагнуть над переведенням в життя своїх злочинних планів. В своїх рядах вони мають німецького генерала Людендорфа, про котрого вже давніше були вісті, що він пропонував альянтам, аби вони попустили Німеччині і дозволили її піти спільно з альянтами і здешити радянські републики, що були би в інтересі буржуазії як Німеччині, так і альянтських країн.

Сей баварський монархістичний "чорний інтернаціонал", як його кучило назвав львівський "Вперед", має кандидата і на український престол. Ним є бувший австрійський архієпископ Вільгельм Габсбург, що від якогось часу називає себе Василем Вишиваним. Як подає за "Українець" "Вперед", одна з найбільш розповсюджених вечірніх часописів в Парижі "Ingrainant" друкує про сего Вільгельма Габсбурга та його заміри ось яку приватну кореспонденцію з Відня під заголовком "Вільгельм Габсбург в наміах у Людендорфа":

"З давнього часу німецькі реакціонери роблять зусилля, щоби підняти німецький вплив на Україні і використати сей край, що перед війною був життєвою Європою, для розвитку Німеччині.

Декілька тижнів тому назад в Мінхені збрала ся економічна конференція, в якій взяли участь представники більш ніж 31 індустріальних і комерційних фірм, зацікавлених розпочати економічні зносини Німеччині з Україною, переважно повстанням українського народу проти окупаційних німецьких військ за час гітлера.

На сей зїзд були запрошені українські емігранти, що перебувають в Німеччині.

Конгрес виробив широкий план мирного завоювання України Німеччиною і утвердження товариства економічного об'єднання українсько-німецького з великим капіталом.

Але найбільше цікавою треба вважати промову, яку робив в сей момент поміж українськими кругами в центральній Європі архієпископ Вільгельм Габсбург. Як генерал бригади в окупаційній армії він старав ся полекшити (ї) такку німецьку кулю, що торкаєт ся до українського населення. Щоби стати популярним поміж селянами, він одгав національній українській костьом з вишиваними і змінив своє ім'я Вільгельма на Василь.

Українські селяни (?) дали йому назву Василь Вишиваний. Після розмови архієпископ Габсбург вступив в українську армію отамана Петлюри Астрем позовником. Знаючи досконало українську мову, він надрукував з метою персональної пропаганди збірник поезій по українськи.

Французька орієнтація українських національних кругів швидко заставила його повернутися ся до Австрії, де він веде до останнього часу життя... боєни. Доводило ся його бачити по віденських кафеках одягнутого як білий студент. Зане а-компанії українських збігів, але приблизно з місяць назад несподівано він змінив свої звички і поведженя.

Він поїхав ся в рай протестора голодуючої української еміграції, яка дивно звертала свої наші до Франції і Антанті.

Він роздавав допомогу збігачам, три місяці корон українським жовнірам по різних концентраційних таборах, і дав до відома "Адерія" українських партій, що не звальючися ся претендентом, він бере обовязок реорганізувати Україну і свисти її від анархії.

Щоби полекшити свою пропаганду поміж Українцями центральної Європи, Вільгельм Габсбург проголосує, що існує секретний англо-німецький договір відносно східного питання. Нам добре відомо, що він домагаєт ся від Англії.

Він претендує, що так само, як Англії зробили Еміра Фейсала королем Іраку, у відповідний момент він буде назначений Англією і Німеччиною гетьманом України.

Нам відомо також з певного жерела, що за Вільгельмом австрійським коваєт ся Людендорф, який, будучи зв'язаним з паросієвськими монархістами, спелує як одночасно на національну українську пошту.

Він гадає, що вже настав момент підготувати майже відкрито захват Німеччиною Росії і України, один із проектів, який йому найбільше до серця і виконання якого пророчески передавало ся генералом Віктором в його книжці про Людендорфа.

Він дає Вільгельмові Габсбургові значні грошові засоби, якими сей приладуєт ся через український політичний кругами, зємороботозависимим бізнесом.

Так за гроші всевітньої реакції підготуєт ся нове "спасенє" для України. Німецькі і російські реакціонери-монархисти, а також правдоподібно і англійські капіталісти хочуть "упахтисити" українського селянина і робітника королем-гетьманом в особі Василья Вишиваного. Для досягненя своєї цілі вони виділяють мільони грошей, за котрі не лише наймуть в відповідний час цілі армії для нападу на Україну, але і вже купують українських "народних діячів", продажних письменників, журналістів та інших, щоби вони підготували серед українського населення, зглядно серед укр. еміграції поза границями України сприятливий ґрунт для української монархії і Василья Вишиваного, як першого короля України.

Наслідки сей роботи купованих "українських діячів" для Василья Вишиваного вже видні. Крім явно монархістично-гетьманського бераського "Українського Слова" і також явно монархістичного перемиського "Українського Голосу", українські монархисти перетягли на свій бік ще один орган. Ним є віденська "Воля", котра ще донедавна служила голоді Петлюри і його тарнівський "У. Н. Р.". Але коли бераське "Укр. Слово" є органом екс-гетьмана Скоропадського, а перемиський "Укр. Голос" взагалі хоче свого українського кровопийця-царя,

не кажучи виразно, якого походження він мав би бути, то віденська "Воля" тисне вже за Вишиваним. Крім помішуваних статей в користь Вишиваного і взагалі українського монархізму, віденська "Воля" розсилає навіть своїм читачам з посліднім числом (з 3. жовтня) поштовою картку з портретом Вишиваного.

Куди вже говоримо про українських монархістів і їх органи, то треба тут зазначити і про віннігетський "Український Голос", який від часу повороту його теперішнього редактора з Європи також захвалює монархістичний режим на Україні.

Та є більше як певним, що чорні, злочинні плани всевітньої реакції взагалі, а української зокрема — і остануть плянами. Не посадити більше реакціонер-монархістів на трон повалених Габсбургів, Гогенцолернів, Романових чи Вишиваних. Вони можуть ще робити спроби встановити повалені трони, можуть ще пролати море крові, але все те піде на маре. Навіть можливі хвилеві успіхи монархістичної реакції в котрімсь одним країю не вратують її положеня. Вона засуджена на загибель і ніщо її від сего не спасе.

БЕЗ ГАСЕЛ.

Без яскравих приваблюючих гасел для нової горожанської війни, якими-б можна притягти до себе увагу і симпатію трудових мас, наших противників нема чого й думати вивести політичну владу з рук робітничої класи, як би їм то го не хотіло ся. Гасла потрібні для того, щоби одурити її пошунути несвідому масу незадоволених з життя в умовах господарчої скрути проти Радянської влади. Гасла потрібні для того, щоби ідейно розкласти малосвідому частину об'єднаних Радянської влади. Гасла потрібні для того, щоби ними могла оперувати вся армія агентів ворожої нам сили, вся зграя розбещеного міщанства і "ідейного" ліберально-буржуазного соціял-спелекція. Врешті, гасла потрібні для утвореня навколо боротьби за владу прогнаних буржуазних авантюристів із своїми "бутиничними рабами" якоїсь публічної опінії, що дає їм змогу лордам і баронам, генералам і буржуазним соціялістам гамавати робітничу класу своїх країн, приспичити її почуте класової солідарності.

Але які гасла лишили ся ще на складах наших противників? Во ім'я чого вони змогли би повести на нову авантюру? Де і яка їх політична зброя проти Радянської влади, проти комуністичної партії?

Монархія? Гетьманство? Іх покістували на своїй спільній робітничій і селянській не задримо новому претенденту на владу, який би поткнув ся під своїми гаслами проти нас.

Демократична республіка? Парламентаризм? Але чи не знаємо ми їх? Чи завдавала "демократична республіка" надзвичайним судам в Німеччині розправити ся з сотнями тисяч робітників? Чи став парламент на перешкоді арештовано послів югославського парламенту комуністів, чи він поворохнув хоч пальцем, щоби вратувати тисячі робітників від поліцейського терору?

Воля? Рівність? Справедливість? Але-ж скрізь по всій буржуазній Європі, Америці і Азії в державах, де всі адвокати і політики всі свої промови починають з сих слів, де ці слова написані трохи не на нічній порослі виразників волі класи командувача, класи паразита, лапує сама шалена економічна неволя, самий необмежений розгул поліцейської самоволі. "Патріотизм", "національне визволенє", "право націй на самоозначенє", "мирне співжиттє народів", все се в устах буржуа або його попихача звучить блюзнірством, все се облате кровю в світовій різанині, стонане ногами завойовників-імперіалістів, зогиджене зрадами і підлотами, дискредитоване "національними" мішками з золотом, авантюристами і садафонско-тупою зграєю золотопогоного, родо-витої офіцїрїї...

"Лад", "поступ", "культура", "людяність" — всі ці такі привабні, такі дорогі і привабливі для трудового людю гасла — всі вони в його уві поставленні поруч із панованем буржуазії і переплітають ся із згадками про звітства білих бандітів, про бльокаду "культурними" розбійниками країни з мільонами засуджених на загибель без медикаментів, без світла, без технічних знарядів людий, про зруйновані міста і цілі країни, про дикунів ненависть до людий іншої раси серед "накультури-ішій" представників буржуазного суспільства, про шовінізм, реакційність, глупий і сліпий обскурантизм.

І лшаєт ся нашим ворогам, щоби хоч трохи знайти собі ґрунт у ширших масах, у когось крім продажних своїх наймитів, крім зрадливих, блудливих міщак, крім оскажені-лих заклятих реакціонерів шукати нові й нові гасла.

Ще недавно лідер російської буржуазії Мілюков проголосував гасло: "революція проти комуністів" в ім'я "дійсної Радянської влади", повторюючи тим гаслом пляного проводиря розгульної куркулячої банди Григорієва, такого-ж "батька" української угодовно-анархістичної "повстанчої армії" — Махна і сотень більших і менших батьків і отаманів, що боролис проти Радянської влади в ім'я "дійсної Радянської влади".

Все се ми пережили, все се витримала Радянська влада, при стрічі з якими і отверто правдивими гаслами якої розсипала ся в цент ідейна зброя її противників.

Се примуше наших ворогів голову крутити собі в шуканю за гаслами. Загальний напрямком ними вибраний, се ставка на голод, на втому, на знесиленість, на бажанє хоч трохи спокою, що охопили друдів маси населеня Радре-публік.

При сьому загальному напрямку діяльності ворога він всі сили напружив, щоби винайти ту шліпку в радянському суспільстві, по якій можна було би відколоти Радладу, кому, партію.

Від маси робітників та селян, розбитих перших і обезголовивши других, запанувати над останніми.

Зараз шуканя за гаслами дійшли до того, що наші вороги ладні назвати ся більшовіками самі, аби тільки притягти до себе симпатію народних мас.

Принявши сам Савінков, сей організатор нової громадянської війни в середині Радре-публік, сей талановитий руйнатор, приятель польської шляхти, французьких біржевників і генералів усіх пород, — пише зараз уже про "більшовиків і комуністів".

"Більшовиків він несподівано "полюбов". До "комуністів" палає ненавистю. Більшовиків хвалить. Комуністам не знаходить достаточної сили лаяливих слів. Комуністи, по його, — се "добродії" — в раліфе, агенти Ч.К., се ті, хто відбирає хліб, не розуміє мови селянства, примуше голодувати робітників. "Більшовики" — се ті, що дали селянам землю, знищили царат, прогнали поміщичків і жмикрутів фабрикантів, знищили стару армію, і касту, її муштру...

Комуніст — партійний. Більшевик — позапартійний... Так виходить по словах самого клятого нашого ворога. Він бачить, куди він гне, яке гасло висуває?

З "більшовиками", з "позапартійними" — проти "комуністів" — з "більшовиками", з тими, хто дав землю, хто звільнив від утисків — проти тих хто доводив народ до голоду і скрути!"

Такі гасла дає штаб контрре-

II. КОНГРЕС ІНТЕРНАЦІОНАЛУ УЧАСНИКІВ І ЖЕРТВ ВІЙНИ.

(Кореспонденція до "Українських Робітничих Вістей")

У Відні відбув ся II. Інтернаціональний конгрес учасників і жертв війни; радив він 4 дні, а то: 30. вересня і 1., 2., і 3. жовтня. Перший конгрес відбув ся минулого року в Женеві (Швейцарія), де і заложено було сей міжнародний союз організаціями Франції, Англії, Італії, Німеччині, Ельзас-Льотарингії і Австрії. Інтернаціонал вже з самого початку своєю існуюча став на ґрунті революційної класової боротьби і поставив своєю метою знищенє капіталізму та війни. На сьому першому конгресі вибрано було генер. секретарем Інтернаціоналу славного авіаносця французького поета і одушевленого комуніста Анрі Барбюса (Barbusse), котрий зараз-же видав був пламенний заклид до всіх учасників війни, в якому ззивав їх ставати в ряди Інтернаціоналу. На другому конгресі заступлені були: Франція, Німеччина, Італія, Болгарія, Бельгія, Швейцарія, Югославія, Угорщина і Австрія.

В першому дні нарад повитав зїзд від есків Ф. Адлера, "увіковичителя" класової боротьби в Австрії. Вже на самому початку своєї короткої промови він сказав велику неправду, коли заявив, що, мовляв, "ми, соціялдемократи, вже з самого початку війни стояли твердо на точці поглядів Інтернаціоналу" (забув мабуть на дні, коли своєю демагогією з одного боку, а соціял-угодовством з другого, видав був — як і тепер — робітничу класу на поталу буржуазії).

Від імені Комуністичної Партії Австрії привитав конгрес тов. Грубер. Він згадав, що боротьбу проти війни ведено ще перед війною 1914 р., однак томо безуспішно, що ведено ті паціфістичними засобами. Війна здерла маску з темних махінацій — капіталістів — і відслонила їх перед лицем широким мас пролетаріату. Пануюча класа післала мільони людий на смерть, аби оборонити зиски капіталістів. З кінцем війни віддали ся трудящі маси надії, що кривава різня скінчилася раз на все, однак показало ся, що се була смішна ілюзія. Війна "скінчила ся", се значить, що її замінено десятками нових менших воєн і сьєсно зрозуміє. Причиною війни є імперіалістичний характер капіталізму і хто хоче одминути її, той мусть вивратити зю з корінем, бо лише повалене капіталізму і заведе

волюції, гадаючи використати голод, втому, знесиленість робітництва і селянства. Розраховані вони якраз на втому і відчай малосвідомих елементів, що стихійно, по одному здоровому класовому інстинкту йдуть весь час революції за комуністами більшовіками. Розділити в їх уві "комуністів" від "більшевиків", підказати їм думку, що "більшовики" позапартійний, що все ляхо від комуністичної партії, се і-значить знати панам Савінковим та Петлюрам винайти ту політичну шліпку, в яку пролітати слідом за своїми агентами могли би і поміщички і генерали.

Гасла Савінкова не нові, особливо на Україні. Але ми мусямо числити ся, що на сей раз лани Савінков і Петлюри поставлять на карту все, щоби нас розкласти, щоби використати кожду дрібницю для внесеня нам внутрішнього розбрату. Користаймо-ж кождо хвилину для відсічі ворога, для організації наших внутрішніх сил, для закріплення зв'язків з масами робітничими і селянства та для органічної праці серед них.

В сьому заповура, що остання ставка, остання ідейна зброя буде вибита з рук наших ворогів і вони зможуть виступити тільки в ім'я своїх власних інтересів, в ім'я насильства і видизиску оголоєних і брутальних. В. Блакитний. ("Вісті В.У.Ц.В.К.", Харків.)

пролетарської влади дає заповура справдішного мира. А що воно ділено так є, се покаже нам комедія із "Лігою Нації". Капіталізм не знає помишування, він його навіть не може знати тому, бо в данім разі мусів би самий згинути. Тут нічого не поможуть ані викрутці ані прикриваня противенств. Тов. Грубер апелює до конгресу допомагати першій пролетарській державі — Сов. Росії — всякими способами і кінчить словами: "Ми комуністи кажемо вам: війна — війні; але не порожними словами, а революційним ділом. Ми не вратуємо ся, коли не вирвемо з рук буржуазії владу і на звалища старого, проклятого капіталістичного світа збудуємо новий, краший лад!"

По привітних промовах забрав слово сам А. Барбюс. Він сказав: "Ми зуміємо пошанувати революційне довіре, яким ви нас обдарили і ми вас не розчаруємо. Я бажав від імені найлітших, бельгійських і французьких товаришів дати вираз сьому глибокому чуттю, яке нас огорнуло з приходом в сей край, який хотів передсе звернути оруже проти нас. Ми прийшли, щоби працювати на сїм конгресі і показати, що після війни не одно змінило ся. Ми хочемо слово "ворог", яке дали нам злі люди і підчас війни вбили в пам'ять, знищити, подочини нам зарозом мати нашої волі оруже в руки. Ми прийшли, щоби скласти щеглу до щегли із великою терпеливістю поставити будинок, який принесє нову організацію світа. Терпеливість і відвага, якої нам до сього потрібно, мусить бути більшою чим та, яку ми мали на полі бою, коли зжили неправді. Бо ми, котрі боремо ся за новий світовий лад, служимо правді. Ми всі свої зусилля дамо на те, аби зеднати ся рука в руку з всіми організаціями робітничих мас на цілому світі, щоби могли спільно розпочати бій за новий світовий лад (грімкі оплески).

Після сїх промови ген. секретар Барбюс говорив про суть і діяльність Інтернаціоналу жертв війни. Він сказав: "Кожний розумний і совісний чоловік бачить, що війна зникне лише разом із системою, яка автоматично її викликає і якої вона є природним наслідком. Було би злочинним якраз в сїм часі віддавати ся ілюзіям, противно, ми мусямо пізнати, що капіталізм є істнує і є великою силою. Нинішня система привілеїв веда до людства під всякими формами абсолютізму або олігархії. Ся система має оруже, таксамо як вона має і переказані легенди. Вона має поліцію і судів, таксамо як і пересуду, яких навчав в школі. Ся система має закони, які творить і примінює і на яких витискає своє пятно; вона має церкву і забобонну релігію властий, яка відкидає всякі обновлюваня і жахаєт ся всякої зміни і яка є глибоко вкорінена в людську (душю) природу; в своїй услужности (ся система) є повільна як свесвіт, який є довкруги нас і в давню давнину поневолював маси. Проти на-копичуваня закоріненних злих сил боролася дотепер лише одна думка, щось в роді пляну, який видамув дух і людське серце проти варварської дійсности. Ідеал революції мусть стати ся дійсністю. Блудли і страхіття теперішньої престелігійної системи мусять уступити місце соціяльному порядку. Від чотирох літ ся ідея не є вже виключно ідеєю, бо наші російські братя її частинно здійснили, о скільки лише се було в їх силах. Щоби досягнути здійсненя нашої ідеї, мусямо дбати о здуку движуваних ся людий і виховувати їх масово, щоби одного дня можна було зю силою — масу протиставити злу. Революційний рух складаєт ся з великих організацій різної натури, з соціялістичних партій і професійних організацій. Вашим

обовязком є єднати ся на політичний под, се значить: готувати ся до соціяльної революції. До вас приєдаєт ся комуністична і соціялістична молодь, як єванка і беззростаюча передня сторожа, а рух ко-лішних учасників війни мусить рівном до них прилучити ся. Бувші учасники війни мають завдяки незлічимим жертвам понесати і мук, які перетерпіли, як також завдяки визначній роля, яку вони відігравали в трагедії війни, особливошув силу. Вони є запальною силою і мають міць перебувати для ідеї справедливості і соціяльного мира. Боротьба проти мілітаризму пре їх самозрозуміло проти всяких капіталістичних, імперіалістичних і мілітаристичних законів. Ми дуже легко можемо впоіти маси антимілітаризмом, тому мусить революційний союз бувших жертв війни мати побіч політичних партій деяку автономію. Має бути спільна акція як одиноко доцільна, колективна організація, бо національний рух в даній мент мусить стати інтернаціональним. Се є головна точка, якої мусямо придержувати ся. Ми не сміємо терпіти жадного анархістичного індивідуального руху, він забирав би лише поодинокі жертви і служив би покрішкою для офіційальних репресій" (грімкі оплески).

Тов. Барбюс відчитав потім резолюції, з яких одні зміряють до запевненя фінансового положеня Інтернаціоналу жертв війни, а другі до тісного зв'язаня існуючих організацій і до уодностайненя руху.

Опісля радженю над зміною 2. точки жєневського уставу. Вечером промовляв тов. Барбюс в народній галі. Тут відголосив остру промову на тему: "Вороги народу" і сказав, що ними є імперіалізм, капіталізм і реформізм.

На другий день нарад промовляв тов. Борюс (Borusse), Француз. Він говорив про міжнародне законодавство для жертв війни. Бажанем конгресу відносно сего поставлено: а) Зобов'язує ся держави, які є прилучені до міжнародної робітничої організації, заключити взаємно договори відносно ретнованя і прочої опіки над воєнними інвалідами і позісталими.

б) Потрібно жадати зміни законів про інвалідів в тім зміслі, що закони про жертв війни мають обняти в данім державі несприятельних до даної держави воєнно-ушкоджених і позісталих.

Конгрес ухвалив протест проти знущань білогвардійців над населенем Зах. Угорщині. В третім дні нарад займав ся конгрес справою законодавства відносно інвалідів і жертв війни. Делегати поодиноких держав здавали в тім зміслі справоздаваня. Рішено м. и.: "Конгрес Інтернаціоналу всіх жертв війни постановляє заснувати постійне бюро і уряд для всяких інформацій внутрі Виконавчого Комітету. Се бюро складатиметь ся з двох архіварів, французького і німецького. Його завданем буде, при помочи всіх національних секретарів, збирати документи (грамоти), які відносять ся до положеня і заступництва інтересів жертв війни. Се бюро має повну свободу в збираню інформацій в довільних місцях".

В четвертій дні нарад обговорювано тактичні питання Інтернаціоналу жертв війни. На нїм дав австрійський центральний союз свою святочну заяву про вступ до Інтернаціоналу. Принято було ще кілька резолюцій, м. и. одну, в якій протестуєт ся проти капіталістичних затій супроти Сов. Росії.

При кінці висловлено бажанє, щоби слідуючий конгрес відбув ся в Італії.

Бригідиряк.

41 офіцїрів Савінкова засуджено на смерть. БЕРЛІН, 20. жовтня. — Орган Савінкова "Свобода" подає імена 41 офіцїрів штабу сего протибільшовицького прфідника, яких засудив на смерть революційний трибунал в Смоленську.